

KOM VANAVOND MET VERHALEN...

Eigentijdse kerstvertellingen

SAMENSTELLING

Robert Alberdingk Thijm en Joost Röselaers

Uitgeverij Balans

INHOUD

INLEIDING

Joost Röselaers

9

HOTEL HOSPITAAL

Robert Alberdingk Thijm

15

SUIKERKERST

Mano Bouzamour

23

EEN TUIN VOOR ISMAIL

Adriaan van Dis

33

HET HUISJE IN FRANKRIJK

Coot van Doesburgh

55

WIE GOED ONTMOET

Maria Goos

63

IK GA DIT BROOD NIET ETEN

Margreet Dolman

73

VASTKLAMPEN...

Dominee E. Gremdaat

81

APPLEBEE'S

Boris van der Ham

91

DE HEMEL IS WAAR JIJ VERBLIJFT

Marcia Luyten

99

KAASENBROOD

Gijs Scholten van Aschat

107

WEERKAATSING

Nicoline Wisse Smit

121

DE VERDIEPING

Nelleke Viëtor

131

BRANDSTOF

Lot Vekemans

135

HEERLIJK ALLEEN

Marion Pauw

147

VOOR HET KOOR VAN HELEEN EN LUCAS

Jan Terlouw

157

HOTEL HOSPITAAL

ROBERT ALBERDINGK THIJM

Een paar jaar geleden deed ik voor een televisieserie onderzoek naar het reilen en zeilen van een groot Haags ziekenhuis en daar sprak ik met een van de vrolijkste verplegers die ik ooit ontmoet heb, Revelino Pinas, een enorm gespierde Antilliaan die elk moment uit zijn witte verplegerspak leek te barsten. Revelino bereikte met zijn schaterlach meer dan alle artsen in het ziekenhuis bij elkaar. Patiënten voelden zich in één klap beter wanneer hij op zijn ronde bij hen langskwam.

Toen ik hem sprak, was hij groene slingers van plastic dennentakken en kerstbelletjes in de gang aan het

ophangen. Sinterklaas was het land uit en de boel moest zo snel mogelijk in kerststemming omgetoverd worden. Revelino was gek op kerst. Hij versierde niet alleen de gang, het trappenhuis, de koffiehoeke en de kamer van de verpleging, maar ook zichzelf. 'Ik ben de Caribische kerstengel,' schaterde hij met slingers om zijn hals en belletjes aan zijn oren.

Revelino wist: mensen zijn niet graag met kerst in een ziekenhuis. Daarom wilde hij van die dagen iets bijzonders maken. Hij zong kerstliedjes met de anderen, zorgde dat er een rode kers op de yoghurt dreef en luisterde altijd naar de verhalen van patiënten hoe zij thuis kerst vierden. Vooral aan de kinderen besteedde hij veel aandacht. Stiekem had hij een keer – tegen alle regels in – zijn konijn Omelet de kinderafdeling op gesmokkeld. Toen die na een al te intense aai partij ontsnapte aan een kleine dierenvriend, zette Revelino met de halve zaal de achtervolging in. Omelet werd gevangen voordat de hoofdverpleegster het beestje ontdekt had.

Nu is er één groep mensen die met kerst wel graag in het ziekenhuis is, vertelde Revelino me. Dat zijn daklozen en mensen die zichzelf thuis verwaarlozen. Van het ziekenhuis krijgen ze een zogenaamde 'sociale indicatie' zodat ze een paar dagen rond de feestdagen opgenomen kunnen worden. Ze worden gewas-

sen, gevoed, ze kunnen uitrusten en vooral... ze zijn niet alleen met kerst.

Deze mensen konden natuurlijk helemaal op de zorg en aandacht van Revelino rekenen. Hij had een paar vaste klanten. Zo kwam meneer Tap zich elk jaar melden – een wat narrige, oude man die al jaren op straat leefde. In de zomer bracht hij zijn dagen door op het strand van Scheveningen, in de winter hopte hij van opvang naar opvang en tijdens kerst verbleef hij in het Hotel Hospitaal, zoals hij het ziekenhuis met gevoel voor decorum noemde.

Meneer Tap vond het heerlijk om patiënt te zijn. Ook al mankeerde hem niks, zodra hij onder de schone witte lakens was gestopt, met de zachte kussens in zijn rug, wilde hij de volledige zorg. ‘Zuster!’ riep hij dan en drukte op de rode knop naast zijn bed alsof hij de roomservice bestelde. Als dan een lieve verpleegster bij zijn bed verscheen, gaf Cornelis Tap zijn wensen door: een stukje appeltaart met vanillevla, een pakje halfzwarte shag en een biertje. Of twee biertjes.

De verpleegster schudde haar hoofd en zei dat meneer Tap dat zelf maar moest gaan halen, om de hoek van het ziekenhuis.

‘Maar ik ben ziek!’ riep de kerngezonde Cornelis Tap met het vibrato van een volkszanger.

Revelino had snel door dat meneer Tap een uit-

stekende toneelspeler was en besloot het spel mee te spelen. Met een stethoscoop om zijn nek en een kerstmuts op zijn hoofd kwam hij de oude man onderzoeken. Hij klopte op zijn borst, liet hem een paar keer diep in- en uitademen, zijn armen en benen buigen en strekken en scheen met een lampje in zijn oor. Revelino keek meneer Tap zorgelijk aan. ‘Toch niks ernstigs?’ vroeg Tap met een beverig stemmetje.

‘Ik vermoedde het al,’ zei Revelino. ‘Dit is een zeldzaam geval van chronische fatigopathie aan de linker patella.’

‘Nee toch,’ verzuchtte Cornelis Tap. Het klonk of zijn laatste uur had geslagen. ‘Maar wat is dat eigenlijk?’

‘Een oververmoeide linkerknie,’ legde Revelino hem uit. ‘U moet absoluut in bed blijven liggen tot het over is.’

Meneer Tap kon zich helemaal vinden in de diagnose maar had wel één grote zorg: ‘En mijn shag dan? En mijn biertjes?’

‘We gaan een rolstoel voor u regelen,’ stelde Revelino de ingebeelde zieke gerust.

Die dagen werd de dakloze Cornelis Tap door een onvermoeibare Revelino Pinas, de Caribische kerstengel, het hele ziekenhuis door gereden. Ook hij kreeg een

kerstmuts op, want ze waren een team – had Revelino besloten. Samen bezochten ze de kinderafdeling, de polikliniek, de kraamafdeling – misschien zou er wel een kerstkindje geboren worden – en de lievelingsplek van meneer Tap: het plaatsje achter de parkeergarage waar het verplegend personeel ging roken. Hier was altijd wel een sigaretje te bietsen en een praatje te maken.

Een hoop verhalen had Cornelis te vertellen: over zijn tijd vroeger als sjouwer bij de visafslag, over die keer dat hij twee vechtende meiden uit elkaar had gehaald maar toen zelf klappen kreeg, over zijn eerste vrouw die veel te vroeg was overleden en zijn tweede vrouw die veel te lang bij hem gebleven was. Maar meneer Tap wist ook alle nieuwtjes over het ziekenhuis, de laatste roddels en wat er op het menu stond.

Soms vergat-ie zelfs even zijn chronische fatigopathie, maar dan herinnerde Revelino hem eraan dat hij niet lopen kon.

‘Was het nou links of rechts?’ vroeg hij dan.

‘Links, meneer Tap. Waar het zo vermoeid aanvoelt.’

‘O ja.’

En dan gingen ze weer samen met de rolstoel naar de afdeling orthopedie of de hartbewaking, om te kijken of er nog leuke vrouwen waren.

Het absolute hoogtepunt van de week in Hotel Hospitaal was wel het gezamenlijke kerstdiner. Eerst werd meneer Tap door Revelino naar de ziekenhuiskapper gebracht om daarna spic en span in de kantine te verschijnen waar een grote kerstboom stond. Voor iedereen die uit bed kon komen, was een plaats gedekt aan de lange, versierde kanten tafels. Er werd gezongen, de oecumenische zielzorger las een kerstverhaal voor en voor iedereen was er een cadeautje. Dit jaar fietsverlichting!

En dan het toetje... Dame blanche met chocoladesaus, elk jaar vaste prik.

Meneer Tap likte er zijn vingers bij af en Revelino Pinas zong met zijn bronzen stem 'I'm dreaming of a white Christmas'. Iedereen kon even vergeten dat ze in het ziekenhuis waren. Iedereen kon even vergeten dat ze hun familie misten. Want iedereen was even samen.

Als de kerst voorbij was, mocht de kerstversiering nog blijven hangen. Maar de bedden moesten vanaf de zeventwintigste december weer worden vrijgemaakt voor echte zieken. De mensen met een sociale indicatie moesten uitchecken bij Hotel Hospitaal. Ook Cornelis Tap. Gelukkig had dokter Pinas eerst gecontroleerd hoe het er met de chronische fatigopathie aan de linker patella voor stond, en die was wonderbaarlijk genezen.

‘U heeft zich goed aan alle voorschriften gehouden, meneer Tap. Goed rust gehouden. De knie niet belast. Bravo. U bent ontslagen,’ zei Revelino.

Alsof hij door een goddelijke macht was aangeraakt, hief de oude man zijn armen in de lucht en stond op uit zijn rolstoel.

‘Ik kan weer lopen! Kijk, ik kan weer lopen!’ riep hij en zette een paar passen.

De artsen en het verplegend personeel stonden paf van dit medisch wonder. Maar meneer Tap had wel een idee hoe dat zo kon, vertrouwde hij Revelino toe:

‘Niet doorvertellen, maar het is de dame blanche. Die heeft medicinale krachten.’

Revelino knikte en zei dat het geheim veilig bij hem zou zijn. Voor je het wist, zou de farmaceutische industrie erachter komen en was dame blanche alleen nog op doktersrecept verkrijgbaar.

Revelino dacht: nu gaat hij weer de straat op, de eenzaamheid in. Maar meneer Tap vond het best. Hij wist dat over een paar dagen bij de daklozenopvang een geweldige oudejaarsavond werd gevierd. Met boerenkool met worst! !

Revelino bleef de oude man nakijken, zei hij me, tot hij de hoek van de straat om was. Misschien een beetje stram, maar geen spoor meer van chronische fatigopathie.

Het leek zelfs of hij bij de hoek een klein sprongetje maakte. En pas dan zette Revelino Pinas, de Caribische kerstengel, zijn kerstmuts af.

Ik had ademloos geluisterd naar het verhaal over de oude meneer Cornelis Tap en pas toen hij klaar was, drong er iets tot me door.

‘Zeg Revelino,’ vroeg ik hem. ‘Hoe doe je dat dan? Die meneer Tap checkt op 24 december in. Op 27 december gaat hij weer weg. Drie dagen lang sleep je hem van ’s morgens vroeg tot ’s avonds laat het ziekenhuis door. Hoezo werk jij de hele kerst door?’

Revelino keek me aan en glimlachte een beetje verdrietig.

‘Wat denk je?’ zei hij. ‘Ik ben thuis ook alleen en heb niemand om naartoe te gaan. Alleen Omelet. Nee, geef mij maar Hotel Hospitaal.’